

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

**ΓΝΩΜΗ
Δ 39 /2020**

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 15 Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος : Γεώργιος Καταπόδης

Αντιπρόεδρος : Αδάμ Καραγλάνης

Μέλη: Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μαρία Στυλιανίδη

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και Αν. Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν (μέσω τηλεδιάσκεψης) η εισηγήτρια Αικατερίνη Θεοδωροπούλου καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με αντικείμενο την «*Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων*» και «*Προμήθεια υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.*», συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας συνολικής εκτιμώμενης δαπάνης εξήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (68.500,00€) πλέον Φ.Π.Α.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 54219/Β4/12-5-2020 αίτημα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (εφεξής Υ.ΠΑΙ.Θ.) (αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2497/12.05.2020), όπως συμπληρώθηκε με τα με αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 2511/13.05.2020 και 2518/13.05.2020 ηλεκτρονικά μηνύματα του ιδίου, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για τη σύναψη σύμβασης/σεων με αντικείμενο την «*Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων*» και «*Προμήθεια υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.*», συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας συνολικής εκτιμώμενης δαπάνης εξήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (68.500,00€) πλέον Φ.Π.Α, με επίκληση της διάταξης άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη). Τα ως άνω αποτελούν Τμήματα (με αα 3 και 4 αντίστοιχα) της με ΑΔΑΜ: 20PROC006451823 Διακήρυξης Ανοικτού άνω των ορίων διαγωνισμού, για τα οποία δεν υπεβλήθη προσφορά.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 38048 /Β416 - 3 -2020 διακήρυξη το ΥΠΑΙΘ προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό, άνω των ορίων, με κριτήριο κατακύρωσης ανά τμήμα την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής (πλέον Φ.Π.Α.), «για την επιλογή αναδόχου/-ων που θα αναλάβει/ουν την παροχή υπηρεσιών, ως εξής:

α) *Τμήμα 1: Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης του κύριου τρόπου μετάδοσης δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ.,*

β) *Τμήμα 2: Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης εναλλακτικού τρόπου μετάδοσης δεδομένων (VBI-Backup) του Υ.ΠΑΙ.Θ.,*

γ) *Τμήμα 3: Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ. και*

δ) *Τμήμα 4: Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.»*, για τις ανάγκες του Υ.ΠΑΙ.Θ., όπως αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα Α' και σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ε' της εν θέματι διακήρυξης, για τη σύναψη σύμβασης/-ων συνολικής εκτιμώμενης αξίας διακοσίων δύο χιλιάδων εκατό σαράντα έξι ευρώ και ογδόντα πέντε λεπτών (202.146,85€), πλέον Φ.Π.Α. ή διακοσίων πενήντα χιλιάδων εξακοσίων εξήντα δύο ευρώ και εννέα λεπτών (250.662,09€), συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%.

Ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο Σύστημα ορίσθηκε η 3η Απριλίου 2020, ημέρα Παρασκευή. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών στη Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ορίσθηκε η 15η Απριλίου 2020, ημέρα Τετάρτη και

ώρα 15:00. Η συνολική εκτιμώμενη δαπάνη του διαγωνισμού ανερχόταν έρχεται στο ποσό των 202.146,85€ πλέον Φ.Π.Α. 24% ή 250.662,09€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, όπως αναλυτικά περιγράφεται στον Πίνακα Α.1. της διακήρυξης.

Α/Α (ΕΣΗΔΗΣ)	ΤΜΗΜΑ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΛΕΟΝ Φ.Π.Α. 24% (σε €)	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ Φ.Π.Α. 24% (σε €)
89724	1	Προμήθεια Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης & Συντήρησης του Κύριου τρόπου μετάδοσης δεδομένων. (CPV: 72253200-5, 725318000-7, 72260000-5)	126.518,55€	156.883,00€
89725	2	Προμήθεια Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης εναλλακτικού τρόπου μετάδοσης δεδομένων. (VBI-Backup). (CPV: 72253200-5, 725318000-7, 72260000-5)	22.140,74€	27.454,52€
89726	3	Προμήθεια Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης & Συντήρησης Υλικού – Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των Δεδομένων (CPV: 72253200-5, 725318000-7, 72260000-5)	9.760,00€	12.102,40€
89727	4	Προμήθεια Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ. (CPV: 72253200-5, 725318000-7, 72260000-5)	43.727,56€	54.222,17€
ΣΥΝΟΛΟ			202.146,85€	250.662,09€

Το σύνολο των Τμημάτων του διαγωνισμού αφορούσε στο υφιστάμενο σύστημα μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ. και οι αναλυτικές τεχνικές προδιαγραφές των ζητούμενων υπηρεσιών (όλων των Τμημάτων του διαγωνισμού) περιγράφονταν στο οικείο

Παράρτημα της διακήρυξης. Οι υποψήφιοι προμηθευτές μπορούσαν να υποβάλλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα Τμήματα ή και για το σύνολο των Τμημάτων.

2. Ειδικότερα το φυσικό αντικείμενο των τμημάτων 3 και 4 περιγράφηκε ως εξής στη διακήρυξη:

«Α.3.1.3 Τμήμα 3: Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης Υλικού –Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των Δεδομένων.

Το Τμήμα 3 της παρούσας διακήρυξης αφορά στη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια παροχής υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης και συντήρησης του υλικού και του λογισμικού που διεκπεραιώνει τη λειτουργία του κέντρου εκπομπής δεδομένων (με τον κύριο τρόπο μετάδοσης), το οποίο βρίσκεται εγκατεστημένο στο κτήριο των Γενικών Γραμματειών του Υ.ΠΑΙ.Θ. στο Μαρούσι, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ε΄ της παρούσας, για χρονικό διάστημα από 27-04-2020 έως και 31-12-2020 ή σε περίπτωση μεταγενέστερης υπογραφής της σύμβασης από την ημερομηνία αυτή μέχρι και τις 31-12-2020. Το εν λόγω υλικό και λογισμικό είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί στην κεντρική υπηρεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ. Ως υποστήριξη νοείται ο έλεγχος καλής λειτουργίας, η ρύθμιση ή η αντικατάσταση, όποτε αυτό απαιτείται, του υλικού ή του λογισμικού, όπως αυτά εξειδικεύονται στο Παράρτημα Ε΄ – Τεχνικές Προδιαγραφές.

Α.3.1.4 Τμήμα 4: Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο ανάδοχος θα υποστηρίξει για το χρονικό διάστημα από 27-04-2020 έως και 31-12-2020 ή σε περίπτωση μεταγενέστερης υπογραφής της σύμβασης, από την ημερομηνία αυτή μέχρι και τις 31-12-2020, το σύνολο του υλικού και του λογισμικού που χρησιμοποιείται στη διαδικασία παραλαβής των θεμάτων μέσω του συστήματος VBI, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ε΄ της παρούσας. Το εν λόγω υλικό και λογισμικό είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί στα εξεταστικά κέντρα του Υ.ΠΑΙ.Θ. τα όποια εμφανίζονται, ενδεικτικά, στο αρχείο τύπου excel (Παράρτημα Θ΄ της παρούσας διακήρυξης), το οποίο βρίσκεται ανηρτημένο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ.»

3. Μετά την αποσφράγιση διαγωνισμού διαπιστώθηκε ότι έχει υποβληθεί μία προσφορά για τα Τμήματα 1 και 2 και καμία προσφορά για τα Τμήματα 3 και 4 ενώ μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου, από την αρμόδια επιτροπή του Υ.ΠΑΙ.Θ., των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικής προσφοράς που υπέβαλε η μοναδική προσφέρουσα για τα Τμήματα 1 και 2, εκδόθηκε η με αριθμό πρωτοκόλλου 51017/Β4/5-5-2020 (ΑΔΑ: ΩΙΤ646ΜΤΛΗ-ΙΕΦ) απόφαση του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα «Έγκριση των πρακτικών υπ’ αριθμούς 1/23-4-2020 και 2/29-4-2020 της επιτροπής διενέργειας του με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.), ανακήρυξη προσωρινής αναδόχου για τα Τμήματα 1 και 2 και ματαίωση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τα Τμήματα 3 και 4» σύμφωνα με την οποία αποφασίσθηκαν τα εξής:

«1.Την έγκριση, στο σύνολό τους, των πρακτικών υπ’ αριθμούς 1/23-4-2020 και 2/29-4-2020 της «επιτροπής για την αποσφράγιση, έλεγχο και αξιολόγηση των προσφορών που θα κατατεθούν στο πλαίσιο διαγωνιστικών και κάθε είδους διαδικασιών σύναψης συμβάσεων ειδών και υπηρεσιών για τις ανάγκες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με αντικείμενο την Πληροφορική, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, στο πλαίσιο διαχείρισης του Τακτικού Προϋπολογισμού του έτους 2020», τα οποία αφορούν στον με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου που θα αναλάβει

την παροχή υπηρεσιών υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης συστημάτων υπολογιστικών υποδομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Τη ματαίωση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τα Τμήματα 3 (Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης Υλικού –Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ.) και 4 [Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.] του με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 διαγωνισμού του Υ.ΠΑΙ.Θ., λόγω μη υποβολής προσφοράς.

3. Την αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς που έχει υποβάλλει η μοναδική προσφέρουσα εταιρεία [...] για τα Τμήματα 1 και 2 του με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διαγωνισμού του Υ.ΠΑΙ.Θ. και την ανακήρυξή της ως προσωρινής αναδόχου.»

Επιπροσθέτως στα υποβληθέντα έγγραφα η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι «Σας γνωρίζουμε ότι, τόσο κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού, όσο και κατά των πράξεων της Αναθέτουσας Αρχής που αφορούν σε αυτόν, δεν έχει ασκηθεί προδικαστική προσφυγή του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.»

4. Ακολούθως το Υπουργείο Παιδείας αναφέρει ότι «Κατόπιν έκδοσης της προαναφερθείσας απόφασης (51017/Β4/5-5-2020), η καθ' ύλην αρμόδια Διεύθυνση Ηλεκτρονικών και Δικτυακών Συστημάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ. τροποποίησε, με το από 5-5-2020 υπηρεσιακό σημείωμα (το οποίο επισυνάπτεται στο παρόν), το φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο των Τμημάτων 3 και 4 της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διακήρυξης, με γνώμονα την εξασφάλιση συμμετοχής οικονομικών φορέων κατά την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής (επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού) εισηγήθηκε (πρακτικό υπ' αριθμό 4/6-5-2020) την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τα Τμήματα 3 και 4, με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'), καθώς υπήρξε ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης (του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) και δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.»

Συγκεκριμένα από τα υποβληθέντα έγγραφα προκύπτει ότι:

α) Στο από 05-05-2020 υπηρεσιακό σημείωμα της Διεύθυνσης της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικών Δικτυακών Συστημάτων του ΥΠΑΙΘ προς το Γραφείο Υπουργού με θέμα «Αίτημα για τροποποίηση της τεχνικής περιγραφής διαγωνισμού VBI (Τμήματα 3 και 4)» αναφέρονται τα κάτωθι:

«Έπειτα από σχετική ενημέρωση που έχουμε από τη Διεύθυνση Προμηθειών και αφορά στον διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου για την προμήθεια παροχής υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης συστημάτων υπολογιστικών υποδομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και συγκεκριμένα για **τα τμήματα 3** (Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης Υλικού – Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των Δεδομένων) και **4** (Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων) για τα οποία δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά, σας υποβάλουμε εκ νέου αίτημα για σύναψη σύμβασης για τα τμήματα αυτά με τροποποίηση στις προδιαγραφές στα σημεία **E.3.1.1, E.3.1.6 και E.4.1.4.** ώστε να είναι εφικτή η εύρεση ενδιαφερόμενης εταιρείας, μέχρι και τις **11/5/2020** που επαναλειτουργούν τα Λύκεια και να επιτευχθεί στο 100% η επιτυχία των δοκιμαστικών εκπομπών μας προς τα Λύκεια - ξεταστικά κέντρα. Οι νέες προδιαγραφές αποτελούν ουσιαστικές αλλαγές στη προηγούμενη προκήρυξη. Η συνολική εκτιμώμενη δαπάνη για το τμήμα 3 ανέρχεται στις 15.000 πλέον Φ.Π.Α. και για το τμήμα 4

ανέρχεται στις 53.500 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. η ανωτέρω συνολική εκτιμώμενη δαπάνη αναλύεται ως εξής: α) Τμήμα 3: για τις ζητούμενες υπηρεσίες 13.500 ευρώ πλέον Φ.Π.Α και για τα ανταλλακτικά 1.500 πλέον Φ.Π.Α.. β) Τμήμα 4: για τις ζητούμενες υπηρεσίες 45.000 ευρώ πλέον Φ.Π.Α και για τα ανταλλακτικά 8.500 πλέον Φ.Π.Α.. Η τροποποίηση για τα σημεία που αναφέραμε παραπάνω αφορά στην προμήθεια των υλικών για την αποκατάσταση βλαβών η οποία θα βαρύνει αποκλειστικά την αναθέτουσα αρχή. Επίσης θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η προμήθεια των υλικών θα γίνεται από απόθεμα συσκευών που διαθέτει το Υπουργείο για το συγκεκριμένο σύστημα, καθώς και από την αγορά εφόσον κριθεί απαραίτητο».

β) Ακολούθως με το πρακτικό 4/06.05.2020 η επιτροπή για την αποσφράγιση, έλεγχο και αξιολόγηση των προσφορών που θα κατατεθούν στο πλαίσιο διαγωνιστικών και κάθε είδους διαδικασιών σύναψης συμβάσεων ειδών και υπηρεσιών για τις ανάγκες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με αντικείμενο την Πληροφορική, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, στο πλαίσιο διαχείρισης του Τακτικού Προϋπολογισμού του έτους 2020 αφού έλαβε υπ' όψιν της το προαναφερόμενο από 05.05.2020 Υ.Σ. εισηγήθηκε ομόφωνα:

«Με το από 5-5-2020 ανωτέρω Υ.Σ. η αρμόδια Διεύθυνση του Υ.ΠΑΙ.Θ. αιτείται την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τα Τμήματα 3: Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης Υλικού – Λογισμικού του Κέντρου εκπομπής των δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ. και 4: Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ. της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διακήρυξης ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού, για τα οποία ματαιώθηκε η αρχική διαδικασία, δυνάμει της με αριθμό πρωτοκόλλου 51017/B4/5-5-2020 (ΑΔΑ: ΩΙΤ646ΜΤΛΗ-ΙΕΦ) απόφασης της αναθέτουσας αρχής, λόγω μη υποβολής προσφοράς.

Οι συνημμένες στο προαναφερθέν Υ.Σ. τεχνικές προδιαγραφές εμφανίζονται τροποποιημένες σε σχέση με αυτές που περιλαμβάνονται στη διακήρυξη του με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 διαγωνισμού και για τα δύο Τμήματα (3 και 4). Η τροποποίηση αφορά στα απαιτούμενα ανταλλακτικά που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο παροχής των υπηρεσιών υποστήριξης. Πλέον, με τις τροποποιήσεις που επήλθαν και στα δύο Τμήματα, η δαπάνη και προμήθεια των εν λόγω ανταλλακτικών θα βαρύνει και θα αποτελεί ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, είτε με την αξιοποίηση υπάρχοντος αποθέματος που βρίσκεται στην κατοχή της είτε με αγορά νέων ανταλλακτικών, ενώ στις αρχικές τεχνικές προδιαγραφές η δαπάνη για την προμήθεια των ανταλλακτικών βάρυνε τον ανάδοχο.

Επιπλέον, τροποποιείται και το οικονομικό αντικείμενο των δύο Τμημάτων.

Σύμφωνα με το υπό κρίση Υ.Σ. της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικών και Δικτυακών Συστημάτων, οι ανωτέρω τροποποιήσεις κρίνονται απαραίτητες προκειμένου να υπάρξει ανταπόκριση από ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, δεδομένου ότι στον διαγωνισμό που προηγήθηκε δεν υποβλήθηκε προσφορά.

Στο ίδιο Υ.Σ. αναφέρεται ότι προ της επίσημης έναρξης των Πανελλαδικών εξετάσεων 2020 (η οποία έχει οριστεί για τις 15-6-2020), διενεργούνται δοκιμαστικές εκπομπές προς τα εξεταστικά κέντρα.

Κατόπιν των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερα περιορισμένο χρονικό περιθώριο για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των Τμημάτων 3 και 4 της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 διακήρυξης, τα οποία σχετίζονται με την απρόσκοπτη και ασφαλή μετάδοση των θεμάτων των Πανελλαδικών εξετάσεων 2020 που διεξάγει το Υ.ΠΑΙ.Θ., η επιτροπή εισηγείται ομόφωνα, δυνάμει του άρθρου 106 παρ. 5 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'), τη διερεύνηση, από την αρμόδια υπηρεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ., της δυνατότητας επανάληψης της διαδικασίας σύναψης

σύμβασης για την προμήθεια: α) υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού - λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Τμήμα 3 της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 διακήρυξης) και β) των υπηρεσιών υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού – λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Τμήμα 4 της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 διακήρυξης), με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016.»

5. Προς το σκοπό της πλήρωσης της συνδρομής των προϋποθέσεων της επικαλούμενης διάταξης για την ανάθεση των εν θέματι συμβάσεων το αιτούν υποστηρίζει τα εξής:

«Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διεξάγει εξετάσεις για την εισαγωγή μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τη χορήγηση πιστοποιητικών (Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας) κ.α. Για την ασφαλή αποστολή των θεμάτων χρησιμοποιείται το σύστημα μετάδοσης δεδομένων που στηρίζεται στην τεχνολογία *Vertical Broadcasting Interface (V.B.I.)* και το οποίο είναι εγκατεστημένο στο κτήριο της κεντρικής υπηρεσίας του Υ.ΠΑΙ.Θ. στο Μαρούσι Αττικής, το ραδιομέγαρο της Ε.Ρ.Τ. στην Αγία Παρασκευή Αττικής και σε όλα τα σημεία λήψης ανά τη χώρα (Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σχολικές μονάδες). Το εν λόγω σύστημα χρησιμοποιείται για χρονικό διάστημα άνω της δεκαπενταετίας.

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του, το Υ.ΠΑΙ.Θ. διενήργησε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό, άνω των ορίων, αποτέλεσμα του οποίου ήταν η σύναψη σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων. Η εν λόγω σύμβαση (υπ' αριθμό 54/2019 του Υ.ΠΑΙ.Θ.) συνήφθη στις 24-6-2019 και έλαβε Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMV005170445). Σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, η οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου ορίστηκε στις **22-10-2019**. Λόγω επικαιροποίησης του προσφερόμενου εξοπλισμού, μετά την υπογραφή της σύμβασης, η τελευταία τροποποιήθηκε στις **5-4-2019** (ΑΔΑΜ: 19SYMV005241095), με την οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου να ορίζεται στις **21-11-2019**. Ακολούθησε δεύτερη τροποποίηση της σύμβασης στις 24-10-2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005766549), για λόγους ανωτέρας βίας (πρόσκρουση του πλοίου που μετέφερε μέρος του εξοπλισμού από το εξωτερικό), με αποτέλεσμα η οριστική παραλαβή να μετατεθεί για τις **20-12-2019**.

Στην παρούσα χρονική συγκυρία η προαναφερθείσα σύμβαση βρίσκεται εν μέσω της διαδικασίας τρίτης τροποποίησης (εκκρεμεί η έκδοση σχετικής απόφασης από την αναθέτουσα αρχή – επισυνάπτεται στο παρόν η γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, με το από 3-4-2020 πρακτικό). Αρχικώς, οι λόγοι που καθιστούσαν αναγκαία την τρίτη τροποποίηση της σύμβασης αφορούσαν στα εξής:

- Α) Καταλήψεις των σχολικών μονάδων που αποτελούν τερματικά σημεία λήψης του νέου συστήματος μετάδοσης θεμάτων,
- Β) προβλήματα στην εφεδρική διαδικτυακή σύνδεση του νέου συστήματος που έχει αναλάβει διαφορετικός ανάδοχος (μέσω έτερης διαγωνιστικής διαδικασίας),
- Γ) μη λειτουργία των σχολικών μονάδων κατά τη χρονική περίοδο από 24/12/2019 έως και 7/1/2020 λόγω των εορτών των Χριστουγέννων και
- Δ) προβλήματα τεχνικής φύσης, τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και δεν μπορούσαν να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών από την αναθέτουσα αρχή.

Ακολούθως, με την έξαρση της πανδημίας που σχετίζεται με τον κορωνοϊό COVID-19 και την αναστολή λειτουργίας των σχολικών μονάδων διαμορφώθηκαν και εξακολουθούν να υφίστανται

συνθήκες που καθιστούν αβέβαιο τον χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης του αντικειμένου της εν λόγω σύμβασης.

Λαμβάνοντας υπόψη τη διαμορφωθείσα κατάσταση και προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη διεξαγωγή των Πανελλαδικών εξετάσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ. η υπηρεσία μας διενήργησε, στις 23-4-2020 ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 και ΑΔΑΜ: 20PROC006451823), άνω των ορίων, για την επιλογή αναδόχου/-ων για την προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης συστημάτων υπολογιστικών υποδομών του Υ.ΠΑΙ.Θ. (σύστημα V.B.I.), αποτελούμενο από τέσσερα Τμήματα [...]».

6. Επομένως, με βάση τα ανωτέρω, το αίτημα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς τη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης αφορά τις κάτωθι συμβάσεις, όπως αποτυπώνονται στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης. Σημειώνεται δε ότι η εκτιμώμενη δαπάνη, ανά Τμήμα, περιγράφεται στον κατωτέρω πίνακα και αφορά στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών για χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης έως και 31-12-2020:

Πίνακας 1

ΤΜΗΜΑ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΛΕΟΝ Φ.Π.Α. 24% (σε €)	
1	Προμήθεια Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης & Συντήρησης Υλικού – Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των Δεδομένων (CPV: 72253200-5, 725318000-7, 72260000-5)	Παροχή υπηρεσιών: 13.500,00€	Συνολική εκτιμώμενη δαπάνη Τμήματος: 15.000,00€
		Προμήθεια ανταλλακτικών: 1.500,00€ (κατά μέγιστο)	
2	Προμήθεια Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ. (CPV: 72253200-5, 725318000-7, 72260000-5)	Παροχή υπηρεσιών: 45.000,00€	Συνολική εκτιμώμενη δαπάνη Τμήματος: 53.500,00€
		Προμήθεια ανταλλακτικών: 8.500,00€ (κατά μέγιστο)	

7. Συναφώς με τα ως άνω αναφερόμενα και αναφορικά με τη μετάθεση του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της ως άνω υπ' αριθμό 54/2019 σύμβασης του Υ.ΠΑΙ.Θ. το αιτούν επικαλείται τα εξής : «αναφορικά με το αίτημα της υπηρεσίας μας για την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 2497/12-5-2020, διευκρινίζουμε τα ακόλουθα: Η με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διακήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.) που αφορά στην προμήθεια υπηρεσιών συντήρησης και υποστήριξης υπολογιστικών υποδομών του Υ.ΠΑΙ.Θ. (υφιστάμενο σύστημα μετάδοσης θεμάτων - VBI), συνέχεται με τη μη έγκαιρη ολοκλήρωση της υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβασης του Υ.ΠΑΙ.Θ, καθώς στην περίπτωση που η τελευταία είχε

ολοκληρωθεί (παραληφθεί οριστικά) εγκαίρως, το Υ.ΠΑΙ.Θ δε θα διενεργούσε τον προαναφερθέντα διαγωνισμό, καθώς η μετάδοση των θεμάτων θα γινόταν αποκλειστικά με το νέο σύστημα που υλοποιείται με την υπ' αριθμό 54/2019 σύμβαση.»

8. Αναφορικά με την ως άνω αναφερόμενη σύμβαση σημειώνεται ότι εν προκειμένω αυτή βρίσκεται εν μέσω της διαδικασίας τρίτης τροποποίησης καθώς, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στα υποβληθέντα έγγραφα, εκκρεμεί η έκδοση σχετικής απόφασης από την αναθέτουσα αρχή σε συνέχεια της από 03.04.2020 γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου, η οποία έχει ήδη υποβληθεί στην Αρχή. Στο από 03.04.2020 υποβληθέν πρακτικό της Επιτροπής παρακολούθησης και παραλαβής κάθε είδους σύμβασης προμήθειας ειδών ή/και παροχής υπηρεσιών, στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων των αριθ. ΣΑ Ε544 και ΣΑ Ε044, για τα οποία η Διεύθυνση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού, Συγκέντρωσης και Υποβολής Παραστατικών και Λοιπών Θεμάτων έχει οριστεί ή θα οριστεί ως Φορέας Υλοποίησης γίνονται δεκτά τα εξής:

“[...] Κατόπιν των ανωτέρω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

1ον Τη με αριθμό πρωτοκόλλου 44918/ΓΓ1/19-3-2018 (ΑΔΑΜ:18PROC002837714) διακήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού, άνω των ορίων, για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού για την υλοποίηση συστήματος ασφαλούς μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ., η οποία χρηματοδοτείται από το εθνικό σκέλος του προϋπολογισμού του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και έχει ενταχθεί στο έργο με ενάρθρο 2017ΣΕ04400002,

2ον την υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβαση του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού για την υλοποίηση συστήματος ασφαλούς μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων»,

3ον τις με Αριθμούς Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMV005241095 και 19SYMV005766549 τροποποιήσεις της υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβασης,

4ον το γεγονός ότι τα υπό συζήτηση υποβληθέντα αιτήματα της αναδόχου έχουν υποβληθεί νομίμως και προσηκόντως,

5ον το γεγονός ότι το αρχικό αίτημα υποβλήθηκε εμπρόθεσμα βάσει ισχύοντως χρονοδιαγράμματος, βον το γεγονός ότι τόσο η αιτούμενη τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου όσο και η παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης με την συνακόλουθη τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης οφείλονται σε περιστατικά για τα οποία δεν έχει υπαιτιότητα η ανάδοχος εταιρεία ούτε μπορούσαν να προβλεφθούν από μία επιμελή αναθέτουσα,

7ον το γεγονός ότι η ανάγκη τροποποίησης του συμβατικού αντικειμένου (προσθήκη εξυπηρετητών), η οποία καταδεικνύεται τόσο με το αρχικό (α), όσο και με το επικαιροποιημένο (γ) αίτημα της αναδόχου, δε θα μπορούσε να διαπιστωθεί σε προγενέστερο χρόνο, διότι η προκείμενη δυσλειτουργία δεν ήτο δυνατό να διαπιστωθεί χωρίς εκτεταμένους δοκιμαστικούς ελέγχους στα πλαίσια της Φάσης Β΄.

8ον την αντικειμενική αδυναμία εμπρόθεσμης παράδοσης των προτεινόμενων εξυπηρετητών Cisco ASA, λόγω της έξαρσης της πανδημίας που οφείλεται στον κορωνοϊό (COVID-19), η οποία διαπιστώνεται από τις επιστολές της κατασκευάστριας εταιρείας που επισυνάπτονται στο υπό στοιχείο (ε) αίτημα της αναδόχου,

9ον Το γεγονός ότι στην παράγραφο Δ.2.5 του Παραρτήματος Δ΄ της με αριθμό πρωτοκόλλου 44918/ΓΓ1/19-3-2018 (ΑΔΑΜ:18PROC002837714) διακήρυξης προβλέπεται ότι: «...Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης των υλικών μπορεί να παρατείνεται, πριν από τη λήξη του αρχικού συμβατικού χρόνου παράδοσης, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 206 του ν. 4412/2016...» και «...Το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης που έχει υποβάλλει ο ανάδοχος με την προσφορά του μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, κατόπιν συμφωνίας των δύο μερών (αναθέτουσας αρχής και αναδόχου) και σχετικής εισήγησης από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο...»,

10ον Τις θετικές εισηγήσεις ως προς τα αιτήματα των στοιχείων (α) και (γ) αλλά και επιμέρους ως προς το αίτημα για την τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου, την παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης και την τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της σύμβασης από την αρμόδια για τη διοίκηση και παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης Διεύθυνση Ηλεκτρονικών και Δικτυακών Συστημάτων,

11ον Το γεγονός ότι το κλείσιμο των σχολικών μονάδων λόγω της κρίσης του Κορωνοϊού κάνει αδύνατη για την επιτροπή τόσο τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων καλής λειτουργίας για την προσωρινή παραλαβή του έργου όσο και την παρακολούθηση αδιάληπτης καλής λειτουργίας του αντικειμένου για έναν μήνα όπως απαιτείται για την οριστική παραλαβή του έργου,

12ον Το γεγονός ότι η υπό κρίση τροποποίηση της υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19ΣΥΜΝ005170445) σύμβασης που αφορά τόσο στην τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου όσο και στην παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης και την συνακόλουθη τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης, δεν επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στο συμβατικό τίμημα και δε μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης,

13ον το γεγονός ότι πληρούνται όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α') για την υπό κρίση τροποποίηση της σύμβασης,

14ον τις διατάξεις του άρθρου 203 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις οποίες: «Ο οικονομικός φορέας δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την σύμβαση όταν: α) Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση.

β) Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.»

εισηγείται ομόφωνα, δυνάμει των άρθρων 201, 206 (παρ. 1, β), και 221 (παράγραφος 11ζ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'):

1ον την αποδοχή των αιτημάτων της αναδόχου εταιρείας, όπως αναφέρονται στα στοιχεία (α) και (γ), για τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου και παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης της υπ' αριθμό 54/2019 σύμβασης του Υ.ΠΑΙ.Θ., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

2ον Την αποδοχή του αιτήματος της αναδόχου εταιρείας, όπως αναφέρεται στο στοιχείο (ε), ως προς την παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης της προαναφερθείσας σύμβασης.

3ον Την απόρριψη του προτεινόμενου, με το υπό στοιχείο (ε), χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης, καθώς με τις επικρατούσες συνθήκες (μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας που οφείλεται στον κορωνοϊό COVID-19) δεν μπορεί να προβλεφθεί ο χρόνος συνδρομής των απαραίτητων προϋποθέσεων (αποκατάστασης ομαλής λειτουργίας των σχολικών μονάδων και Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που αποτελούν τερματικά σημεία του νέου συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ.) για την ολοκλήρωση του συμβατικού αντικειμένου της υπό κρίση σύμβασης.»

9. Καταληκτικά δε επισημαίνονται από την αναθέτουσα αρχή τα εξής: «Σημειώνεται ότι, οι Πανελλαδικές εξετάσεις εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για το έτος 2020 έχουν προγραμματιστεί να ξεκινήσουν τη Δευτέρα 15 Ιουνίου 2020. Επισημαίνεται ότι προκειμένου να ελεγχθεί το σύστημα μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ. πραγματοποιούνται δοκιμαστικές εκπομπές προς τα εξεταστικά κέντρα, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την επίσημη έναρξη των εξετάσεων. Κατά τη διάρκεια των δοκιμαστικών εκπομπών πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ όλες οι συμβάσεις που αφορούν στην υποστήριξη του συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι στους όρους της σύμβασης θα προβλέπεται (όπως προβλεπόταν και στην αρχική διαδικασία: παράγραφος Γ.6 της διακήρυξης) ότι η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα να τη διακόψει μονομερώς, πριν από τη λήξη της, με μόνη προϋπόθεση την έγγραφη ειδοποίηση του Αναδόχου, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία πρόωρης λήξης, στην περίπτωση που λειτουργήσει άλλο σύστημα μετάδοσης δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ.»

10. Κατόπιν των ανωτέρω, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με το υπ' αριθμ. πρωτ. 54219/Β4/12-5-2020 αίτημά του (αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. /12.05.2020), όπως συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 2518/13.05.2020 ηλεκτρονικό μήνυμα του ιδίου, αιτείται «για να

αντιμετωπιστούν οι κατεπείγουσες ανάγκες διασφάλισης της απρόσκοπτης μετάδοσης των θεμάτων των Πανελλαδικών εξετάσεων έτους 2020, οι οποίες οφείλονται σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή τη σύμφωνη γνώμη για την προσφυγή της Υπηρεσίας μας στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, με ουσιαστική τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης, δυνάμει του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, για τα Τμήματα 3: Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων και 4: Προμήθεια υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ. της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 διακήρυξης» συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016).

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

11. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει ότι: ««[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

12. Το άρθρο 5 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: “Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...]

β) 139.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, ”.

Το ως άνω όριο ορίσθηκε βάση του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 2019 για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων και για διαγωνισμούς μελετών από 01.01.2020».

13. Το άρθρο 6 παρ. 1, 3 και 4 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης.[...]3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61”.

14. Περαιτέρω το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ως άνω νόμου, ορίζει ότι: "2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: (...) γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη".

15. Στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 όπου περιλαμβάνονται οι Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές ορίζεται μεταξύ άλλων και το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

16. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας ειδών, προϋπολογισθείσας αξίας του αιτήματος 68.500€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., που αποτελεί τμήμα σύμβασης προϋπολογισμού 202.146,85€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., διαπιστώνεται ότι υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, εκ ποσού 139.000€ χωρίς ΦΠΑ για τις κεντρικές κυβερνητικές αρχές όπως το αιτούν επομένως προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

17. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministerodell' Interno κατά FastwebSpA και TelecomItaliaSpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, FinnFrogne A/S κατά RigspolitietvedCenter for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

18.Καταρχήν, πρέπει να διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του επικαλούμενου στο αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής άρθρου 32, παράγραφος 2, περίπτωση γ' του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων. Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

- i)** την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,
- ii)** την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,
- iii)** την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,
- iv)** οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,
- v)** την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

19.Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του Π.Δ. 60/2007 και πλέον άρθρο 32, παράγραφος 2, περίπτωση γ' του Ν. 4412/2016, η Αναθέτουσα Αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της Αναθέτουσας Αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της Αναθέτουσας Αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

20.Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληροίται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

21.Εν προκειμένω, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης/σεων 68.500€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, όπως ρητώς μνημονεύεται στο σχετικό αίτημα.

22.Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και αξιολογώντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i)Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Σύμφωνα με το υπό κρίση αίτημα του Υπουργείου Παιδείας, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ως κατεπείγουσα ανάγκη μη συμβιβαζόμενη με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες την διεξαγωγή των Πανελλαδικών εξετάσεων εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για το έτος 2020. Ειδικότερα, στο υπ' αριθμ. πρωτ. 2497/12.05.2020 αρχικώς υποβληθέν έγγραφό του το Υπουργείο προβάλλει τον ισχυρισμό ότι «*«Σημειώνεται ότι, οι Πανελλαδικές εξετάσεις εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για το έτος 2020 έχουν προγραμματιστεί να ξεκινήσουν τη Δευτέρα 15 Ιουνίου 2020. Επισημαίνεται ότι προκειμένου να ελεγχθεί το σύστημα μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ. πραγματοποιούνται δοκιμαστικές εκπομπές προς τα εξεταστικά κέντρα, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την επίσημη έναρξη των εξετάσεων. Κατά τη διάρκεια των δοκιμαστικών εκπομπών πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ όλες οι συμβάσεις που αφορούν στην υποστήριξη του συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων.»*

Επομένως, εκ των ανωτέρω διαλαμβανόμενων, προκύπτει ότι, αναφορικά με το υπό εξέταση αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για τη σύναψη σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ., θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών, καθώς οι εν λόγω υπηρεσίες κρίνονται αναγκαίες για την εύρυθμη διεξαγωγή των εξετάσεων, δεν υφίσταται άλλος τρόπος για να καλυφθούν οι επικαλούμενες ανάγκες καθόσον οι δοκιμαστικές εκπομπές προς τα εξεταστικά κέντρα της χώρας θα εκκινήσουν 15 ημέρες πριν την ορισθείσα ημερομηνία διεξαγωγής των εξετάσεων .

Όσον αφορά δε στο εάν η κάλυψη της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβιβάζεται με την τήρηση των προθεσμιών που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η ανοικτή επισπευσμένη διαδικασία του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016, από τα στοιχεία του φακέλου διαφαίνεται ότι πλέον είναι αδύνατη η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση και ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαία η προσφυγή στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

Το Υπουργείο Παιδείας θεμελιώνει το αίτημα προσφυγής στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης αφενός στην μη έγκαιρη υλοποίηση εντός του αρχικώς προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος της από 24-6-2019 και με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMNO05170445 συναφθείσας σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων και αφετέρου στο εν μέρει άγονο αποτέλεσμα διαγωνιστικής διαδικασίας που διενεργήθηκε ως προσωρινό μέτρο συντήρησης του υφιστάμενου συστήματος. Ειδικότερα επικαλείται ότι μετά από τη διενέργεια ανοικτού άνω των ορίων διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συντήρησης του ήδη υφιστάμενου συστήματος μετάδοσης δεδομένων για τα εν λόγω (με αα 3 και 4) τμήματα δεν υπεβλήθησαν προσφορές και σε συνέχεια της ματαίωσης του διαγωνισμού αναφορικά με τα εν λόγω τμήματα προέκυψε η ανάγκη τροποποίησης των τεχνικών προδιαγραφών «*με γνώμονα την εξασφάλιση συμμετοχής οικονομικών φορέων κατά την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.»*

A) Ειδικότερα αναφορικά με τον πρώτο ισχυρισμό αναφέρονται τα κάτωθι:

«Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διεξάγει

εξετάσεις για την εισαγωγή μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τη χορήγηση πιστοποιητικών (Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας) κ.α. Για την ασφαλή αποστολή των θεμάτων χρησιμοποιείται το σύστημα μετάδοσης δεδομένων που στηρίζεται στην τεχνολογία *Vertical Broadcasting Interface (V.B.I.)* και το οποίο είναι εγκατεστημένο στο κτήριο της κεντρικής υπηρεσίας του Υ.ΠΑΙ.Θ. στο Μαρούσι Αττικής, το ραδιομέγαρο της Ε.Ρ.Τ. στην Αγία Παρασκευή Αττικής και σε όλα τα σημεία λήψης ανά τη χώρα (Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σχολικές μονάδες). Το εν λόγω σύστημα χρησιμοποιείται για χρονικό διάστημα άνω της δεκαπενταετίας. Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του, το Υ.ΠΑΙ.Θ. διενήργησε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό, άνω των ορίων, αποτέλεσμα του οποίου ήταν η σύναψη σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων. Η εν λόγω σύμβαση (υπ' αριθμό 54/2019 του Υ.ΠΑΙ.Θ.) συνήφθη στις 24-6-2019 και έλαβε Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMNV005170445). Σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, η οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου ορίστηκε στις 22-10-2019. Λόγω επικαιροποίησης του προσφερόμενου εξοπλισμού, μετά την υπογραφή της σύμβασης, η τελευταία τροποποιήθηκε στις 5-4-2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMNV005241095), με την οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου να ορίζεται στις 21-11-2019. Ακολούθησε δεύτερη τροποποίηση της σύμβασης στις 24-10-2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMNV005766549), για λόγους ανωτέρας βίας (πρόσκρουση του πλοίου που μετέφερε μέρος του εξοπλισμού από το εξωτερικό), με αποτέλεσμα η οριστική παραλαβή να μετατεθεί για τις 20-12-2019.

Στην παρούσα χρονική συγκυρία η προαναφερθείσα σύμβαση βρίσκεται εν μέσω της διαδικασίας τρίτης τροποποίησης (εκκρεμεί η έκδοση σχετικής απόφασης από την αναθέτουσα αρχή – επισυνάπτεται στο παρόν η γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, με το από 3-4-2020 πρακτικό). Αρχικώς, οι λόγοι που καθιστούσαν αναγκαία την τρίτη τροποποίηση της σύμβασης αφορούσαν στα εξής:

- Α) Καταλήψεις των σχολικών μονάδων που αποτελούν τερματικά σημεία λήψης του νέου συστήματος μετάδοσης θεμάτων,
- Β) προβλήματα στην εφεδρική διαδικτυακή σύνδεση του νέου συστήματος που έχει αναλάβει διαφορετικός ανάδοχος (μέσω έτερης διαγωνιστικής διαδικασίας),
- Γ) μη λειτουργία των σχολικών μονάδων κατά τη χρονική περίοδο από 24/12/2019 έως και 7/1/2020 λόγω των εορτών των Χριστουγέννων και
- Δ) προβλήματα τεχνικής φύσης, τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και δεν μπορούσαν να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών από την αναθέτουσα αρχή.

Ακολούθως, με την έξαρση της πανδημίας που σχετίζεται με τον κορωνοϊό COVID-19 και την αναστολή λειτουργίας των σχολικών μονάδων διαμορφώθηκαν και εξακολουθούν να υφίστανται συνθήκες που καθιστούν αβέβαιο τον χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης του αντικειμένου της εν λόγω σύμβασης.»

Επιπροσθέτως και αναφορικά με την τελευταία επικείμενη τροποποίηση της σύμβασης στο από 03.04.2020 Πρακτικό της αρμόδιας επιτροπής έχουν γίνει δεκτά τα εξής:

“[...] Κατόπιν των ανωτέρω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

1ον Τη με αριθμό πρωτοκόλλου 44918/ΓΓ1/19-3-2018 (ΑΔΑΜ:18PROC002837714) διακήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού, άνω των ορίων, για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού για την υλοποίηση συστήματος ασφαλούς μετάδοσης

θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ., η οποία χρηματοδοτείται από το εθνικό σκέλος του προϋπολογισμού του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και έχει ενταχθεί στο έργο με ενάρθρο 2017ΣΕ04400002,

2ον την υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβαση του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού για την υλοποίηση συστήματος ασφαλούς μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων»,

3ον τις με Αριθμούς Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMV005241095 και 19SYMV005766549 τροποποιήσεις της υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβασης, 4ον το γεγονός ότι τα υπό συζήτηση υποβληθέντα αιτήματα της αναδόχου έχουν υποβληθεί νομίμως και προσηκόντως,

5ον το γεγονός ότι το αρχικό αίτημα υποβλήθηκε εμπρόθεσμα βάσει ισχύοντως χρονοδιαγράμματος, 6ον το γεγονός ότι τόσο η αιτούμενη τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου όσο και η παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης με την συνακόλουθη τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης οφείλονται σε περιστατικά για τα οποία δεν έχει υπαιτιότητα η ανάδοχος εταιρεία ούτε μπορούσαν να προβλεφθούν από μία επιμελή αναθέτουσα,

7ον το γεγονός ότι η ανάγκη τροποποίησης του συμβατικού αντικειμένου (προσθήκη εξυπηρετητών), η οποία καταδεικνύεται τόσο με το αρχικό (α), όσο και με το επικαιροποιημένο (γ) αίτημα της αναδόχου, δε θα μπορούσε να διαπιστωθεί σε προγενέστερο χρόνο, διότι η προκείμενη δυσλειτουργία δεν ήτο δυνατό να διαπιστωθεί χωρίς εκτεταμένους δοκιμαστικούς ελέγχους στα πλαίσια της Φάσης Β'.

8ον την αντικειμενική αδυναμία εμπρόθεσμης παράδοσης των προτεινόμενων εξυπηρετητών Cisco ASA, λόγω της έξαρσης της πανδημίας που οφείλεται στον κορωνοϊό (COVID-19), η οποία διαπιστώνεται από τις επιστολές της κατασκευάστριας εταιρείας που επισυνάπτονται στο υπό στοιχείο (ε) αίτημα της αναδόχου,

9ον Το γεγονός ότι στην παράγραφο Δ.2.5 του Παραρτήματος Δ' της με αριθμό πρωτοκόλλου 44918/ΓΓ1/19-3-2018 (ΑΔΑΜ:18PROC002837714) διακήρυξης προβλέπεται ότι: «...Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης των υλικών μπορεί να παρατείνεται, πριν από τη λήξη του αρχικού συμβατικού χρόνου παράδοσης, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 206 του ν. 4412/2016...» και «...Το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης που έχει υποβάλλει ο ανάδοχος με την προσφορά του μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, κατόπιν συμφωνίας των δύο μερών (αναθέτουσας αρχής και αναδόχου) και σχετικής εισήγησης από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο...»,

10ον Τις θετικές εισηγήσεις ως προς τα αιτήματα των στοιχείων (α) και (γ) αλλά και επιμέρους ως προς το αίτημα για την τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου, την παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης και την τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της σύμβασης από την αρμόδια για τη διοίκηση και παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης Διεύθυνση Ηλεκτρονικών και Δικτυακών Συστημάτων,

11ον Το γεγονός ότι το κλείσιμο των σχολικών μονάδων λόγω της κρίσης του Κορωνοϊού κάνει αδύνατη για την επιτροπή τόσο τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων καλής λειτουργίας για την προσωρινή παραλαβή του έργου όσο και την παρακολούθηση αδιάληπτης καλής λειτουργίας του αντικειμένου για έναν μήνα όπως απαιτείται για την οριστική παραλαβή του έργου,

12ον Το γεγονός ότι η υπό κρίση τροποποίηση της υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβασης που αφορά τόσο στην τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου όσο και στην παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης και την συνακόλουθη τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος

εκτέλεσης της σύμβασης, δεν επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στο συμβατικό τίμημα και δε μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης,

13ον το γεγονός ότι πληρούνται όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α') για την υπό κρίση τροποποίηση της σύμβασης,

14ον τις διατάξεις του άρθρου 203 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις οποίες: «Ο οικονομικός φορέας δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την σύμβαση όταν: α) Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση.

β) Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.»

εισηγείται ομόφωνα, δυνάμει των άρθρων 201, 206 (παρ. 1, β), και 221 (παράγραφος 11ζ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'):

1ον την αποδοχή των αιτημάτων της αναδόχου εταιρείας, όπως αναφέρονται στα στοιχεία (α) και (γ), για τροποποίηση του συμβατικού αντικειμένου και παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης της υπ' αριθμό 54/2019 σύμβασης του Υ.ΠΑΙ.Θ., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

2ον Την αποδοχή του αιτήματος της αναδόχου εταιρείας, όπως αναφέρεται στο στοιχείο (ε), ως προς την παράταση του συμβατικού χρόνου παράδοσης της προαναφερθείσας σύμβασης.

3ον Την απόρριψη του προτεινόμενου, με το υπό στοιχείο (ε), χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης, καθώς με τις επικρατούσες συνθήκες (μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας που οφείλεται στον κορωνοϊό COVID-19) δεν μπορεί να προβλεφθεί ο χρόνος συνδρομής των απαραίτητων προϋποθέσεων (αποκατάστασης ομαλής λειτουργίας των σχολικών μονάδων και Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που αποτελούν τερματικά σημεία του νέου συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ.) για την ολοκλήρωση του συμβατικού αντικειμένου της υπό κρίση σύμβασης.»

Με βάση τους ανωτέρω ισχυρισμούς η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ως απρόβλεπτη περίσταση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, τη μη δυνάμενη να προβλεφθεί μη έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων. Επισημαίνεται ότι αρχικώς η οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου ορίστηκε στις 22-10-2019 και μετέπειτα στις 21-11-2019 και 20-12-2019 αντίστοιχα ενώ ήδη αναμένεται και άλλη νέα μετάθεση του χρονοδιαγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, με βάση τους ισχυρισμούς του αιτούντος, η ως άνω εξέλιξη της σύμβασης, η οποία οφειλόταν σε τεχνικούς και απρόβλεπτους λόγους θα μπορούσε να θεωρηθεί μη αναμενόμενη και προβλέψιμη κατά τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου.

Β) Ειδικότερα αναφορικά με το δεύτερο ισχυρισμό αναφέρονται τα κάτωθι:

Επιπλέον ως απρόβλεπτες περιστάσεις, γενεσιουργές της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει την εν μέρει κήρυξη αγόνου του διαγωνισμού (προκηρυχθέντος την 16.03.2020) για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης συστημάτων υπολογιστικών υποδομών του Υ.ΠΑΙ.Θ, αναφορικά με τα τμήματα 3 και 4, και την μετέπειτα τροποποίηση των τεχνικών προδιαγραφών των ως άνω τμημάτων κατά τα εξής:

«Κατόπιν έκδοσης της προαναφερθείσας απόφασης (51017/Β4/5-5-2020), η καθ' ύλην αρμόδια Διεύθυνση Ηλεκτρονικών και Δικτυακών Συστημάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ. τροποποίησε, με το από 5-5-2020 υπηρεσιακό σημείωμα (το οποίο επισυνάπτεται στο παρόν), το φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο των Τμημάτων 3 και 4 της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διακήρυξης, με γνώμονα την εξασφάλιση συμμετοχής οικονομικών φορέων κατά

την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής (επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού) εισηγήθηκε (πρακτικό υπ' αριθμό 4/6-5-2020) την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τα Τμήματα 3 και 4, με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'), καθώς υπήρξε ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης (του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) και δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.»

Συγκεκριμένα από τα υποβληθέντα έγγραφα προκύπτει ότι:

α) Στο από 05-05-2020 υπηρεσιακό σημείωμα της Διεύθυνσης της διεύθυνσης Ηλεκτρονικών Δικτυακών Συστημάτων του ΥΠΑΙΘ προς το Γραφείο Υπουργού με θέμα «Αίτημα για τροποποίηση της τεχνικής περιγραφής διαγωνισμού VBI (Τμήματα 3 και 4)» αναφέρονται τα κάτωθι:

«Έπειτα από σχετική ενημέρωση που έχουμε από τη Διεύθυνση Προμηθειών και αφορά στον διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου για την προμήθεια παροχής υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης συστημάτων υπολογιστικών υποδομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και συγκεκριμένα για τα τμήματα 3 (Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης Υλικού – Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των Δεδομένων) και 4 (Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων) για τα οποία δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά, σας υποβάλουμε εκ νέου αίτημα για σύναψη σύμβασης για τα τμήματα αυτά με τροποποίηση στις προδιαγραφές στα σημεία E.3.1.1, E.3.1.6 και E.4.1.4. ώστε να είναι εφικτή η εύρεση ενδιαφερόμενης εταιρείας, μέχρι και τις 11/5/2020 που επαναλειτουργούν τα Λύκεια και να επιτευχθεί στο 100% η επιτυχία των δοκιμαστικών εκπομπών μας προς τα Λύκεια - εξεταστικά κέντρα. Οι νέες προδιαγραφές αποτελούν ουσιαστικές αλλαγές στη προηγούμενη προκήρυξη. Η συνολική εκτιμώμενη δαπάνη για το τμήμα 3 ανέρχεται στις 15.000 πλέον Φ.Π.Α. και για το τμήμα 4 ανέρχεται στις 53.500 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. η ανωτέρω συνολική εκτιμώμενη δαπάνη αναλύεται ως εξής: α) Τμήμα 3: για τις ζητούμενες υπηρεσίες 13.500 ευρώ πλέον Φ.Π.Α και για τα ανταλλακτικά 1.500 πλέον Φ.Π.Α.. β) Τμήμα 4: για τις ζητούμενες υπηρεσίες 45.000 ευρώ πλέον Φ.Π.Α και για τα ανταλλακτικά 8.500 πλέον Φ.Π.Α.. Η τροποποίηση για τα σημεία που αναφέραμε παραπάνω αφορά στην προμήθεια των υλικών για την αποκατάσταση βλαβών η οποία θα βαρύνει αποκλειστικά την αναθέτουσα αρχή. Επίσης θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η προμήθεια των υλικών θα γίνεται από απόθεμα συσκευών που διαθέτει το Υπουργείο για το συγκεκριμένο σύστημα, καθώς και από την αγορά εφόσον κριθεί απαραίτητο».

Θα πρέπει να τονιστεί, ότι το άγονο αποτέλεσμα μιας διαγωνιστικής διαδικασίας δεν συνιστά κατ' αρχήν απρόβλεπτη περίπτωση, και οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν, σε κάθε περίπτωση, υπόψιν το ενδεχόμενο αυτό κατά το σχετικό σχεδιασμό τους.

Εν προκειμένω, ωστόσο, διαπιστώνεται, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, ότι η ως άνω διαγωνιστική διαδικασία κατέστη αναγκαία λόγω της, κατά τα ανωτέρω, ανώμαλης εξέλιξης της από 24-06-2019 σύμβασης, η οποία δεν μπορούσε αντικειμενικά να προβλεφθεί, ενώ περαιτέρω η αναθέτουσα αρχή, όπως διαβεβαίωσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου, χρησιμοποίησε στην εν λόγω διακήρυξη τους ίδιους όρους για τα τμήματα 3 και 4, όπως είχε κάνει και σε προηγούμενη διακήρυξη κατά την τελευταία διετία, όπου είχε εκδηλωθεί συμμετοχή και είχε αναδειχθεί ανάδοχος.

(iii)Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της

κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, θα πρέπει οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλονται σε απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια. Η δε αναθέτουσα αρχή επικαλείται συναφώς ότι «*αναφορικά με το αίτημα της υπηρεσίας μας για την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 2497/12-5-2020, διευκρινίζουμε τα ακόλουθα: Η με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διακήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.) που αφορά στην προμήθεια υπηρεσιών συντήρησης και υποστήριξης υπολογιστικών υποδομών του Υ.ΠΑΙ.Θ. (υφιστάμενο σύστημα μετάδοσης θεμάτων - VBI), συνέχεται με τη μη έγκαιρη ολοκλήρωση της υπ' αριθμό 54/2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005170445) σύμβασης του Υ.ΠΑΙ.Θ, καθώς στην περίπτωση που η τελευταία είχε ολοκληρωθεί (παραληφθεί οριστικά) εγκαίρως, το Υ.ΠΑΙ.Θ δε θα διενεργούσε τον προαναφερθέντα διαγωνισμό, καθώς η μετάδοση των θεμάτων θα γινόταν αποκλειστικά με το νέο σύστημα που υλοποιείται με την υπ' αριθμό 54/2019 σύμβαση.*»

Εν προκειμένω, εκ των διαλαμβανομένων στοιχείων διαφαίνεται ότι οι επικαλούμενες απρόβλεπτες περιστάσεις παρουσιάζουν αιτιώδη συνάφεια με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη, η οποία έγκειται στην έγκαιρη και εύρυθμη διεξαγωγή των πανελλαδικών εξετάσεων εισαγωγής μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον οι επικαλούμενες κατεπείγουσες ανάγκες διαφαίνεται ότι προέκυψαν αφενός εξαιτίας της μη οριστικής παραλαβής του νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων μέσω της από 24.06.2019 υπογραφείσας σύμβασης και αφετέρου λόγω της εν μέρει άγονης προηγηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών συντήρησης του ήδη υφιστάμενου συστήματος.

(iv)Ως προς το ότι, οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη:

Αναφορικά με την εν λόγω προϋπόθεση, λεκτέα είναι τα εξής:

Ως προελέχθη, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως απρόβλεπτη περίσταση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης αφενός την μη έγκαιρη υλοποίηση εντός του αρχικώς προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος της από 24-6-2019 και με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMV005170445 συναφθείσας σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων και αφετέρου το εν μέρει άγονο αποτέλεσμα διαγωνιστικής διαδικασίας που διενεργήθηκε ως προσωρινό μέτρο συντήρησης του υφιστάμενου συστήματος.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν υπ' όψιν της Αρχής, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται με το αίτημά της ότι η επέλευση της ως άνω απρόβλεπτης περιστασης εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της για τους ακόλουθους λόγους:

«*Το σύστημα μετάδοσης δεδομένων που στηρίζεται στην τεχνολογία Vertical Broadcasting Interface (V.B.I.) χρησιμοποιείται για χρονικό διάστημα άνω της δεκαεπταετίας. Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του, το Υ.ΠΑΙ.Θ. διενήργησε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό, άνω των ορίων, αποτέλεσμα του οποίου ήταν η σύναψη σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού νέου ασφαλούς συστήματος μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων και πιστοποιήσεων. Η εν λόγω σύμβαση (υπ' αριθμό 54/2019 του Υ.ΠΑΙ.Θ.) συνήφθη στις 24-6-2019 και έλαβε Αριθμό*

Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) 19SYMV005170445). Σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, η οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου ορίστηκε στις 22-10-2019. Λόγω επικαιροποίησης του προσφερόμενου εξοπλισμού, μετά την υπογραφή της σύμβασης, η τελευταία τροποποιήθηκε στις 5-4-2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005241095), με την οριστική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου να ορίζεται στις 21-11-2019. Ακολούθησε δεύτερη τροποποίηση της σύμβασης στις 24-10-2019 (ΑΔΑΜ: 19SYMV005766549), για λόγους ανωτέρας βίας (πρόσκρουση του πλοίου που μετέφερε μέρος του εξοπλισμού από το εξωτερικό), με αποτέλεσμα η οριστική παραλαβή να μετατεθεί για τις 20-12-2019.

Στην παρούσα χρονική συγκυρία η προαναφερθείσα σύμβαση βρίσκεται εν μέσω της διαδικασίας τρίτης τροποποίησης (εκκρεμεί η έκδοση σχετικής απόφασης από την αναθέτουσα αρχή – επισυνάπτεται στο παρόν η γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, με το από 3-4-2020 πρακτικό). Αρχικώς, οι λόγοι που καθιστούσαν αναγκαία την τρίτη τροποποίηση της σύμβασης αφορούσαν στα εξής:

Α) Καταλήψεις των σχολικών μονάδων που αποτελούν τερματικά σημεία λήψης του νέου συστήματος μετάδοσης θεμάτων,

Β) προβλήματα στην εφεδρική διαδικτυακή σύνδεση του νέου συστήματος που έχει αναλάβει διαφορετικός ανάδοχος (μέσω έτερης διαγωνιστικής διαδικασίας),

Γ) μη λειτουργία των σχολικών μονάδων κατά τη χρονική περίοδο από 24/12/2019 έως και 7/1/2020 λόγω των εορτών των Χριστουγέννων και

Δ) προβλήματα τεχνικής φύσης, τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και δεν μπορούσαν να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών από την αναθέτουσα αρχή.

Ακολούθως, με την έξαρση της πανδημίας που σχετίζεται με τον κορωνοϊό COVID-19 και την αναστολή λειτουργίας των σχολικών μονάδων διαμορφώθηκαν και εξακολουθούν να υφίστανται συνθήκες που καθιστούν αβέβαιο τον χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης του αντικειμένου της εν λόγω σύμβασης.»

Προς εξασφάλιση, άλλωστε, της απρόσκοπτης διεξαγωγή των Πανελλαδικών εξετάσεων του Υ.ΠΑΙ.Θ η αναθέτουσα αρχή προέβη άμεσα περί τις αρχές Μαρτίου 2020 απαιτούμενες ενέργειες για την κάλυψη των εν λόγω αναγκών. Ειδικότερα, με βάση τα αναλυτικώς αναφερόμενα, το ιστορικό (σημ. 2 και 3) διενήργησε, στις 23-4-2020 ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/Β4/16-3-2020 και ΑΔΑΜ: 20PROC006451823), άνω των ορίων, για την επιλογή αναδόχου/-ων για την προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης συστημάτων υπολογιστικών υποδομών του Υ.ΠΑΙ.Θ. (σύστημα V.B.I.), αποτελούμενο από τέσσερα Τμήματα, ως εξής:

α) Τμήμα 1: Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης του κύριου τρόπου μετάδοσης δεδομένων,

β) Τμήμα 2: Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης εναλλακτικού τρόπου μετάδοσης δεδομένων (VBI-Backup),

γ) Τμήμα 3: Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων και

δ) Τμήμα 4: Προμήθεια υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.,

συνολικής εκτιμώμενης δαπάνης, πλέον Φ.Π.Α., διακοσίων δύο χιλιάδων εκατό σαράντα έξι ευρώ και ογδόντα πέντε λεπτών (202.146,85€) και κριτήριο κατακύρωσης, ανά Τμήμα, την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής. Ο διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.). Εν συνεχεία με την από 05.05.2020 Απόφαση του ΥΠΑΙΘ αποφασίστηκε η ματαίωση

της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τα Τμήματα 3 (Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης και Συντήρησης Υλικού –Λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων του Υ.ΠΑΙ.Θ.) και 4 [Προμήθεια Υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.] του με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 διαγωνισμού του Υ.ΠΑΙ.Θ., λόγω μη υποβολής προσφοράς.

Ακολούθως την ίδια ημέρα η αρμόδια Διεύθυνση Ηλεκτρονικών και Δικτυακών Συστημάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ. τροποποίησε, με το από 5-5-2020 υπηρεσιακό σημείωμα, το φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο των Τμημάτων 3 και 4 της με αριθμό πρωτοκόλλου 38048/B4/16-3-2020 (ΑΔΑΜ: 20PROC006451823) διακήρυξης, «*με γνώμονα την εξασφάλιση συμμετοχής οικονομικών φορέων κατά την επανάληψη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης*».

(ν)Ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο:

Επί των ανωτέρω επισημαίνεται ότι, κατ' αρχήν, το αίτημα της αναθέτουσας αρχής, όπως τίθεται στον πίνακα που συμπεριλαμβάνεται στο σημ. 6 της παρούσας, εμφανίζεται σαφές και ορισμένο ως προς το συμβατικό αντικείμενο και τον προϋπολογισμό του κατά την τεχνική κρίση της αναθέτουσας αρχής.

Καταρχήν επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (βλ. πχ. αποφάσεις 56/2015 και Δ75/2019 της Αρχής), ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Επομένως το κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης(βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις Δ127/2018 και Δ75/2019 της Αρχής). Στην ίδια λογική, όπως έχει κριθεί με τη Δ84/2019 απόφαση της Αρχής επί αιτήματος διαπραγμάτευσης αναθέτουσας αρχής υποβληθέντος υπό την ίδια ως άνω νομική βάση, *“δεδομένου δε ότι οι εξαιρετικές περιπτώσεις αυτές απαιτούν άμεσες παρεμβατικές ενέργειες για την κάλυψη των κατεπείγουσών αναγκών, η προσφυγή στη διαπραγμάτευση, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να περιορίζεται στην ανάθεση εκείνων των υπηρεσιών που κρίνονται αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των σχετικών αναγκών”*.

Εν προκειμένω, από την εξέταση των υποβληθέντων εγγράφων καθώς και έχοντας υπ' όψιν αφενός την ημερομηνία διεξαγωγής των Πανελλαδικών εξετάσεων εισαγωγής στη τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα δεδομένα της κοινής πείρας, διαφαίνεται ο αδιαίρετος χαρακτήρας του αντικειμένου των εν λόγω σύμβασης, το οποίο αποσκοπεί εύρυθμη και χωρίς δυσλειτουργίες διεξαγωγή των εξετάσεων. Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, διαφαίνεται βασίμως ότι το αντικείμενο των εξεταζόμενων συμβάσεων έχει τεθεί στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, σύμφωνα με την υπό εξέταση προϋπόθεση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016.

23.Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με αντικείμενο την «*Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων*» και «*Προμήθεια υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.*», συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας συνολικής εκτιμώμενης δαπάνης εξήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (68.500,00€) πλέον Φ.Π.Α.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ, υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με αντικείμενο την «*Προμήθεια υπηρεσιών υποστήριξης και συντήρησης υλικού – λογισμικού του Κέντρου Εκπομπής των δεδομένων*» και «*Προμήθεια υπηρεσιών Υποστήριξης του εξοπλισμού (υλικού-λογισμικού) μετάδοσης θεμάτων εξετάσεων των σχολικών μονάδων του Υ.ΠΑΙ.Θ.*», συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας συνολικής εκτιμώμενης δαπάνης εξήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (68.500,00€) πλέον Φ.Π.Α, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 15 Μαΐου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης